

až do června roku občanského; v tomto případě musí se podati účet z obou roků církevních, do nichž doba ta padá, vyjímaje případ, že výtěžek druhého roku církevního jest roveň výtěžku roku prvního. Co v tomto účetním období vydal a přijal předchůdce pro beneficium, musí sobě správce vypsati z jeho úředních zápisů; nedostává-li se takových důkazů, zastupován jest předchůdce úřadem pozůstalostním; výkaz účtů ze správy mezitímní povinen jest správce sám vésti a ohledně zbývajících doby, po kterou již nástupce beneficium spravuje, musí od tohoto účet žádati. Čistý výnos po srážce všech výloh rozdělí se pak mezi 3 podílníky: předchůdce, náboženský fond a nástupce v beneficium pro rata temporis, t. j. podle počtu dní, který na každého z nich v roku církevním připadá. Na základě tohoto ročního účtu nebo protokolu o separaci plodů zřizuje se pak (na př. v Čechách také po předchozím zkoumání účtu toho v účetní kanceláři místodržitelství) vlastní účet interkalární, jenž není ničím jiným, nežli zúčtováním mezi správcem a náboženským fondem, pro který tento obročí spravoval a na kterém může také žádati náhradu škody. V tomto účtu uvedeny jsou ve příjmech mimo výnos obročí spadající do doby mezitímní též důchody nadační a štolní, ve vydáních pak plat náležející správci, a nepřevyšuje-li tento 30 zl. měsíčně, též odměna v diecesi obvyklá za persolvování mší nadačních (§ 16 vyk. nař. ku zák. ze dne 19. dubna 1885). Přebytek odvede se úřadu bernímu; byly-li však příjmy menší než vydání, dlužno žádati za doplnění z fondu náboženského prostřednictvím ordinariátu. Nároky náboženského fondu na náhradu škody proti správci náležejí před scudy a nikoli před úřady správní (nál. spr. s. dv. ze dne 2. ledna 1880 »Budwinski« c. 658). Pro obtíže, jaké často s vypočtením skutečného hospodářského výnosu spojeny bývají, dovoluje se často počítati pouze s jednoduchým výnosem katastrálním, a také v poradě zástupců české církevní provincie dne 17. května 1894 v Praze konané bylo navrženo, aby se tak vůbec dalo.

Interusurium.

Zaplatí-li se věřiteli pohledávka nezúročitelná neb taková, jejíž úroky nedosahují obvyklé míry úrokové, před svou dospělostí, získá on tímto předčasným placením tak zv. interusurium (discont, sconto, rabatt). Jest otázkou, zda v jednotlivém případě oprávněn jest dlužník žádati za náhradu tohoto zisku. Jelikož podle ustanovení občanského a obchodního zákona nemůže věřitel přinucen býti k tomu, aby přijal předčasné placení, nezabývá se zákon vůbec interusuriem, takže nebyla-li náhrada tato umluvena, nelze ji také žádati. Jedině konkursní řád jedná v § 20, poslední větě, o náhradě interusuria. Kompensuje-li totiž věřitel konkursní podstaty svou nedospělou, nezúročitelnou pohledávkou s pohledávkou, kterou má podstata proti němu, musí si nechati odečísti zákonné úroky za předčasné zaplacení své pohledávky. Zde rozřešena jest též otázka v římském právu velmi sporná, jak má se náhrada interusuria počítati. Konkursní řád přijal totiž tak zv. methodu Carpozovovu, dle kteréž se věřiteli odečtou zákonné úroky za mezičasí. Pro tento výpočet platí vzorec (pohledávka = p , míra úroková = u , čas = t , interusurium = i): $i = \frac{put}{100}$. Nesprávnost tohoto počtu jest patrna: neboť je-li na př. $u = 5$, $t = 20$, pak rovná se interusurium kapitálu. Mathematicky správná jest methoda Leibnitzova, dle které přísluší věřiteli ten obnos, jenž s připočtením úroků z úroků činí v den splatnosti

pohledávku. Vzorec jest pak tento $i = p - \frac{p}{(1 + \frac{u}{100})}$. Tak zv. metoda

Hoffmannova spočívá na téže zásadě, nepřihlíží však k úrokům z úroků, nýbrž toliko k úrokům. Vzorec jest tento: $i = \frac{ptu}{ut + 100}$. Obyčejně užívá se této poslední metody, ku př. jedná-li se o to, co má nahraditi věřitel dlužníkovi, který omylem předčasně svůj závazek splnil (§ 1431 o. o. z.).

Intervence ve sporu.

I. Pojem.

Intervence jest samostatné účastenství osoby třetí, jež není ani žalobcem ani žalovaným, ve sporu.

II. Případy.

Rakouské zákonodárství nezná všeobecného práva intervenčního. Věta často pronášená, že kdo má právní zájem na výsledku cizího sporu právního, může se v témž účastniti — postrádá zákonného základu.

Naše zákony stanovily toliko pro určité případy právo intervence.

1. Správa čili evikce. V tom směru obsahuje jedině ustanovení § 931 (s § 922) o. o. z. Podmínkou práva intervenčního tu jest oznámení sporu.

Oprávněn k intervenci jest auktor, proti němuž rozsudek ve sporu evikčním vyneseny, bylo-li oznámení sporu vykonáno, působí. Analogicky pak vztaženo toto právo intervenční na celou řadu případů povinnosti postižní; k intervenci jest tu oprávněn eventuelní postižník (§ 317 s. ř.; 418 záp. hal. s. ř.). V praxi ve všech těchto případech setkáváme se se zastoupením. Sem náleží též případ intervence § 15 zák. ze dne 12. července 1872, č. 112 ř. z., dle něhož soudcovský úředník v syndikátním sporu může intervenovati na straně žalovaného státu.

2. Intervencí jest dále vstoupení obhájce manželského svazku v roepři o rozloučení manželství (§ 115 o. o. z.). Defensor matrimonii jest zástupcem intervenujícího státu a vstupuje jako takový po bok žalovaného manžela. On jest povolán hájiti zájem státu na trvání a integritě manželství, v čemž spočívá důvod tohoto intervenčního práva.

3. Další případ intervence stanoví § 229 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. z.; opatrovník fideikomisu má totiž společně s ostatními čekanci míti účast ve všech sporech, jež se týkají kmenového jmění fideikomisního; neboť v procesu fideikomisním působí rozsudek i proti budoucím generacím.

Případy intervence pod č. 2. a 3. vytčené nebyly nikdy jako takové uznány ani označovány.

4. Čl. 194 obch. z. ustanovuje o kommanditní společnosti na akcie: »Dohledací rada jest zmocněna vésti proti společníkům osobně zavázaným rozepře, na kterých se valná hromada usnese. Každý kommanditista jest oprávněn jako intervenient na vlastní útraty v proces vstoupiti« — a čl. 195: »Jestliže všichni kommanditisté ve společném zájmu chtějí vystoupiti proti společníkům osobně zavázaným, nebo mají-li vésti spor proti členům dohledací rady, zastupují je zmocněnci na valné hromadě zvolení. Každý kommanditista jest oprávněn jako intervenient na vlastní útraty do sporu vstoupiti.«

5. Čl. 226 obch. z. rozšířil předpisy čl. 194 a 195 obch. z. též na případy, kde se jedná o vedení sporů proti členům představenstva nebo dohledací rady společností akciových.